

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.9/2025/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2025. május 15. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés előkészületének büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2024. december 05. napján kelt 11.B.46/2024/24. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát 2 (kettő) évre, közügyektől eltiltás mellékbüntetését 3 (három) évre enyhíti.

A vádlott őrizetének befejező napja dátum dátum1 napja, bűnügyi felügyeletének kezdő napja dátum dátum2 napja.

A bűnjeleket a hatóság számsor számon vételezte be. Az elkobzással érintett kés a hatóság1 számsor1 számú összesített bűnjeljegyzékén 2. sorszám alatt, míg a vádlottnak kiadni rendelt telefon és hátizsák az 1. illetve 3. sorszám alatt szerepel.

A másodfokú bíróság tájékoztatja Terhelt1 vádlottat, hogy ha a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszik át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Terhelt1 vádlott lakcíme az elsőfokú ítéletben a tartózkodási helyként feltüntetett cím, tényleges tartózkodási helye: bv intézett, érvényes személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a Terhelt1 vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. december 5. napján kihirdetett 11.B.46/2024/24. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli emberölés előkészületének büntetében [Btk. 160. § (3) bekezdés] és személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194.§ (1) bekezdés]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 5 (öt) év szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 5 (öt) év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú ítélettel szemben a vádlott és védője a büntetés enyhítését célzóan jelentett be fellebbezést, a törvényszék ügydöntő határozatát az ügyesség tudomásul vette.

[3] A Terhelt1 vádlott által az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetését követően meghatalmazott védő, az ítéltáblára dátum3 napján érkezett beadványában, majd a védői fellebbezés írásbeli indokolásában is kifogásolta, hogy a törvényszék törvényi rendelkezés ellenére nem figyelmeztette a vádlottat a korlátozott fellebbezés jogkövetkezményére, ahogyan arra sem, hogy amennyiben a bíróság ítéletében a terhelt bűnösségét több bűncselekményben állapítja meg, a fellebbezésből ki kell tűnnie, hogy melyik cselekményre vonatkozó rendelkezést sérelmezi. Ez utóbbinak a jelen ügyben kiemelt jelentősége kellett volna legyen, különös figyelemmel arra, hogy védenca ölési szándékát következetesen, még az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában is tagadta és felesége megijesztésének szándékát hangsúlyozta. A jegyzőkönyvből nem állapítható meg, hogy a bíróság kellőképpen meggyőződött volna róla, hogy a vádlott – korábbi, következetes védekezésével szemben – valóban tudomásul veszi-e az emberölés előkészületében való bűnösségének megállapítását, melyet tovább árnyal az is, hogy a jegyzőkönyv szerint a vádlott és védője a fellebbezési nyilatkozatot egybehangzóan teszik meg. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlotti fellebbezést a Be. 584.§ (4) bekezdése alapján az ítélet valamennyi rendelkezése ellen bejelentettnek tekintse és az elsőfokú ítéletet teljeskörűen, a bűnösség kérdésére is kiterjedően bírálja felül

[4] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a terhelti fellebbezés irányával kapcsolatos álláspontját fenntartva, elsődlegesen az elsőfokú ítélet Be. 609.§ (2) bekezdés d) pontjában foglalt okból – az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt – történő hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárásra utasítását, másodlagosan védenca felmentését, harmadlagosan pedig a védencével szemben kiszabott büntetés jelentős mértékű enyhítését indítványozta.

[5] Felmentést célzó indítványa kapcsán kiemelte, hogy a törvényszék ítélete részben megalapozatlan, mert az ügyiratok tartalmával ellentétes, valamint téves ténybeli következtetéseken alapuló megállapításokat is rögzít. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellő alaposással, hogy védenca elhatározása komoly volt-e, mely az előkészületért való felelősség alapja. A fenyegetődző, garázda kijelentések nem szolgálhatnak alapul olyan következtetésre, hogy a terheltben konkrét ölési szándék alakult ki. (BH1975. 154.). tanú4 tanú ugyan értesítette a rendőrséget, de tanúként tett vallomásában előadta, hogy a vádlott szándékának komolyságát illetően maga is bizonytalan volt. tanú3 tanú vallomása pedig ellentétes az általa és tanú1 által váltott telefonos üzenetek tartalmával. A cselekményt követően röviddel történt üzenetváltásokban ugyanis nem említi a vádlott fenyegető kijelentéseit, a kés felmutatását, sőt, tanú1 kérdésére kifejezetten cáfolta, hogy a vádlott agresszív lett volna. tanú1 üzeneteiből is kitűnik, hogy maga sem védenca fenyegetése, hanem tanú5 erről való tudomásszerzése, esetleges várható reakciói miatt aggódik és későbbi üzenetváltásaik sem tükröznék a vádlottól való félelmet. Felhívta a figyelmet arra is, hogy

tanú3 tárgyaláson tett vallomásában már arról számolt be, hogy tudomása szerint a vádlott a feleségét volt, hogy fojtogatta, illetőleg kést tartott a torkához, miközben illet sem tanú1, sem tanú2 nem állított. Téves a nyilatkozat a tekintetben is, hogy állítása szerint a vádlott négy élet kioltását helyezte kilátásba, de negyedik személy léte adat az eljárásban egyáltalán nem merült fel. Tévesnek tartotta a törvényszék azon következtetését is, hogy a sértett a vádlottól való félelme miatt nem mert feljelentést tenni, ha ugyanis az öléssel történt fenyegetést komolynak gondolta, a feljelentéssel ennél súlyosabb hátrány bekövetkezését már nem kockáztatta volna. Rámutatott arra is, hogy a hozzátartozók a bírósági eljárásban a tanúvallomás tételt megtagadták, ezért az egyes vallomások között feszülő számtalan ellentmondás feloldására nem kerülhetett sor, így az ítéletnek tanú2 elköltözésének, továbbá a vádlott és felesége közti kapcsolat megromlásának okaival, a sértett korábbi bántalmazásával, és a vádlott féltékenykedő, agresszív emberként történő beállításával kapcsolatos megállapításainak megalapozottsága erősen megkérdőjelezhető. Vitatta a pszichológus szakértő azon megállapítását, hogy védence esetében jövőbeni személy elleni erőszakos büntetendő cselekmény elkövetésétől is tartani lehet, hiszen a szakértői vélemény szerint is inkább a verbális agresszió jellemző esetében, a fizikai agresszió foka az átlagosnál is lényegesen alacsonyabb. A büntetés enyhítését célzó indítványa kapcsán kiemelte, hogy védence a cselekmény elkövetését rendkívüli módon megbánta, annak következtében mindenét elveszítette, komoly, orvosi iratokkal is igazolható öngyilkossági kísérlete is volt, hosszabb ideje letartóztatásban van. Kiemelte ugyanakkor, hogy védence élete a fogvatartás alatt rendeződött, az újrakezdéshez mind lelkileg, mind anyagilag kellő alappal rendelkezik. Ezek alapján – akár a vádlott feltételes szabadságra bocsátása lehetőségének megfontolása mellett – a szabad élete folytatását lehetővé tevő mértékű szabadságvesztés kiszabását kérte.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség számsor2 számú átiratában a vádlott és a védő fellebbezéseit nem tartotta alaposnak. Utalt arra, hogy a fellebbezések irányultságára figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott felülbírálatnak van helye. Álláspontja szerint a törvényszék a perrendi szabályokat betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, vizsgálta meg a releváns bizonyítékok tartalmát, melyekre alapítottnan rögzítette az ítéleti történeti tényállást, majd mondta ki a vádlott bűnösségét a terhére rótt büntettekben, melyek minősítése törvényes. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket vizsgálta, a kiszabott börtön fokozatú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tükrözi az elbírált bűncselekmények együttes tárgyi súlyát és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség valós mértékét. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárásra a Btk. 38.§ (4) bekezdés eb) alpontjára és az (5) bekezdés aa) pontjára figyelemmel kellett sor kerüljön. Miután az ügyben eddig értékelési körbe nem vont nyomatékos enyhítő körülmény nem tárható fel, az enyhítést célzó védelmi fellebbezések eredményre nem vezethetnek. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – az ítélet 44. pontjában található elírás kijavítását követően – hagyja helyben.

[7] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezése indokolásában kifejtettekkel egyezően tartotta meg perbeszédét. Az enyhítést célzó fellebbezése indokolását kiegészítette azzal, hogy a védenccével szemben kiszabott öt évi szabadságvesztés a hasonló ügyekben kiszabott büntetések tartamához viszonyítva is eltúlzottnan súlyos, megtorló jellegű. A sértettek élete nem volt közvetlen veszélyben, a cselekményt a kétségbeesés, a család elvesztésétől való félelem szülte, jelen szituációtól eltekintve a büntető törvénnyel soha összeütközésbe nem került. Tettét megbánta, élete rendeződött, letartóztatásba kerülése óta alkoholt nem fogyaszt, új életet szeretne kezdeni, a bűnismétlés veszélyére vont következtetés abszurd.

[8] A vádlott személyi körülményeire nyilatkozott. Előadta, hogy családjával, gyermekeivel és feleségével való kapcsolata rendeződött. Gyermekeivel a bv. intézeten

belülről is napi kapcsolatban van. Legnagyobb fiával közös vállalkozás indítását tervezi, melyhez a járművet már megvásárolta, azt fia meg is javította. A letartóztatásban életét átértékelte, hibáit belátta, az alkohol fogyasztásával felhagyott. Szabadulását követően gyermekével közös vállalkozásában, a társadalom hasznos tagjaként szeretne dolgozni.

[9] A védelmi fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[10] A bejelentett terhelti fellebbezés terhelti szándéknak megfelelő tartalmát és egyértelműségét vitató védői érvelésre figyelemmel a másodfokú bíróságnak elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú ítélettel szembeni jogorvoslat lehetőségére történt kioktatás teljeskörű és törvényes volt-e, illetve, hogy a terhelt jogorvoslati nyilatkozatának egyértelműsége megállapítható-e. E vizsgálatot az ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék 11.B.46/2024/24. számú, a 2024. december 5. napján tartott tárgyalásról készült jegyzőkönyve alapján végezte el. A kérdéses jegyzőkönyv a Be. 445.§-ában rögzített formai és tartalmi követelményeknek megfelel. Kijavítására, kiegészítésére nem került sor, eziránt az arra jogosultak részéről indítvány sem érkezett. E jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a törvényszék jogorvoslati kioktatása – még ha az a közérthetőség érdekében esetenként el is tért a törvény szó szerinti szövegétől – a konkrét ítéleti rendelkezésekhez igazodva, a jogorvoslati jog terhelti szándéknak megfelelő gyakorlása szempontjából lényeges elemeket és az enyhítést célzó fellebbezés jogkövetkezményeire történt kioktatást a szükséges terjedelemben közérthetően tartalmazta. Tájékoztatta a feleket a fellebbezés jogáról, arról, hogy annak bejelentésre három munkanap fenntartására is lehetőségük van, kitért arra, hogy a fellebbezésnek az ítélet bármely rendelkezése, akár a tényállás megállapítása vagy az indokolás ellen is helye van, de irányulhat kizárólag a kiszabott büntetés neme, mértéke vagy tartama, vagy az ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezése ellen is. A kioktatásból a terhelt is egyértelműen tudatában kellett legyen annak, hogy jogában áll az ítélet bármely rendelkezésének – így értelemszerűen az emberölés előkészületében vagy a személyi szabadság megsértése büntetében a bűnösség megállapítására vonatkozó egyes rendelkezéseknek is – a támadása, mégis védőjével egybehangzóan – a magyar nyelv szabályai szerint külön-külön, de azonos tartalommal – nyilatkozott akként, hogy enyhébb büntetés érdekében kíván fellebbezést bejelenteni. Ezen azt követően sem változtatott, hogy az eljáró bíró a Be. 584.§ (3) bekezdés b) pontjában írtakra figyelemmel kioktatta arról is, hogy ez esetben utóbb a bűnösség megállapítását már nem sérelmezheti. Tény, hogy e kioktatás nem tekinthető teljesen szakszerűnek (pl. a Be. 590.§ (5) bekezdés b) pontja alapján a bűnösségre vont következtetés okszerűsége adott tényállás mellett korlátozott felülbírálat esetén is vizsgálандó), azaz a valósnál szigorúbb következményeket helyezett kilátásba, mivel azonban a terhelt a bűnösség későbbi vitatásának lehetőségét teljes egészében kizáró kioktatás mellett is akként nyilatkozott, hogy csak enyhítést céloz, e bírói hiba a jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét nem eredményezte. Amennyiben pedig a fellebbezés kizárólag a büntetést sérelmezi, a Be. 584.§ (2) bekezdésében írtak tisztázása – a fellebbezés mely bűncselekményre vonatkozó rendelkezést sérelmezi – okafogyottá válik, hiszen a sérelmezett büntetés a Btk. 81.§ (1) bekezdése alapján, függetlenül annak halmazati jellegétől, egységes.

[11] A védelmi fellebbezések tehát egyértelműek, további tisztázást nem igényeltek. Kétséget kizáró módon, kizárólag a törvényszék által kiszabott büntetés enyhítését célozták, a történeti tényállást, a bűnösség megállapítását jogorvoslati nyilatkozatában sem a vádlott, sem a védő nem vitatta, az elsőfokú ítéletet e körben a kihirdetésekor egyikük sem sérelmezte. Következésképpen a Be. 583. § (3) bekezdés alapján előterjesztett védelmi fellebbezéseket nem lehet kiterjesztően, az elsőfokú ítélet valamennyi rendelkezése ellen bejelentettnek tekinteni, így a teljeskörű felülbírálat lehetőségét megnyitó Be. 584. § (4) bekezdése sem volt

alkalmazható. A Be. 584. § (3) bekezdés b) pont értelmében a fellebbező a Be. 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezést a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre nem terjesztheti ki. A vádlott és a védő jogorvoslati nyilatkozataiból kitűnik, hogy a korlátozott fellebbezéseik megtételekor mindezzel maguk is tisztában voltak. Az eljárási jogok sérelmét, korlátozását, a védelem által kifogásolt kioktatás így nem eredményezte.

[12] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője a Be. 583. § (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt jelentett be fellebbezést, a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdés alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálhatta felül, a vádlott új védőjének a fellebbezés indokolásában kifejtett, a megállapított tényállást támadó és a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos kifogásai és érvei a Be. 584.§ (3) bekezdésében foglalt, a fellebbezés későbbi kiterjesztését célzó törvényi tilalom megsértése okán törvényben kizártak, ezért felülbírálat tárgyát nem képezhették.

[13] A Be. 590. § (5) bekezdés alapján azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta

[14] - a) az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

[15] - aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

[16] - ab) a 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

[17] - b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

[18] - c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést,

[19] - továbbá a Be. 590. § (7) bekezdés alapján hivatalból dönt az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[20] Irányadó volt a

[21] - Be. 590. § (5a) bekezdés, mely kimondja, hogy a másodfokú bíróság az (5) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét akkor bírálja felül, ha az ítélet megalapozatlanságának vizsgálata nélkül megállapítható, hogy a 607. § (1) bekezdésében, valamint a 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására,

[22] - Be. 591. § (2) bekezdés a) pont is, melynek értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.

[23] Az eljárási szabályok vizsgálata során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta. A Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetve a Be. 609. § (1) bekezdés alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg, e körben hatályon kívül helyezéshez a már kifejtettek szerint – az eljárásban részt vevők jogainak korlátozása hiányában – a jogorvoslati jogra történt kioktatást kifogásoló védelmi érvelés sem vezethetett. A kizárólag a büntetésre vonatkozó rendelkezést sérelmező fellebbezések mellett a Be. 562.§ (2) bekezdésében írtak alapján törvényesen került sor a Be. 561.§ (3) bekezdés d) pontjában rögzítettek részeknek (a bizonyítékok megjelölésének és értékelésének) az indokolásból történő mellőzésére, e mulasztás hiányában pedig a Be. 609.§

(2) bekezdés d) pontja alapján (indokolási kötelezettség elmulasztása) hatályon kívül helyezést célzó védői érvelés ugyancsak nem lehetett eredményes.

[24] Az ítéltábla álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja nem volt.

[25] A korlátozott felülbírálat keretében a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[26] A Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja az indokolás önálló részeként nevesíti a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a bíróság által megállapított tényállást, ennek következtében a személyi rész nem a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában említett tényállás része, így nincs akadály a másodfokú eljárásban a személyi rész kiegészítésének, helyesbítésének.

[27] Erre tekintettel az ítéltábla a vádlott személyi körülményeire vonatkozó adatokat a nyilvános ülésen előadottak alapján akként pontosítja, illetve azzal egészíti ki, hogy a vádlottnak négy gyermeke van, akik életkorok évesek. Családjával a kapcsolata rendeződött. A házastársi közös vagyont megosztották, az ingatlan feleségéhez és gyermekeikhez került. Volt felesége a megállapodásra figyelemmel tartásdíj fizetésére nem tart igényt, a közös vagyon megosztásával összefüggésben a vádlott 15 millió forint összegű, jelenleg ügyvédi letétben lévő pénzeszköz felett rendelkezik. Egyik fiú gyermeke a vádlott tulajdonát képező lakásban lakik, legidősebb gyermekével pedig közös vállalkozásba kíván kezdeni, melyhez szükséges tehergépkocsit megvásárolták. Asztmás megbetegedésben, továbbá jelen ügygel összefüggésben történt öngyilkossági kísérletére visszavezethetően kezének idegsérülésében, ezen túlmenően prosztatata és magas vérnyomás betegségekben szenved. Vérnyomásbetegségére és asztmájára gyógyszeres kezelésben részesül.

[28] Az indokolás 6. pontjának utolsó mondatát – a bűnisméltetés valószínűsíthető veszélyére történő utalást – mint a büntetéskiszabási körülményeken kívül eső, a tényyszerűséget nélkülöző jövőbeli lehetőség latolgatását a másodfokú bíróság mellőzi.

[29] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásban olyan körülményt, amely alapján a vádlottat fel kellene menteni vagy vele szemben az eljárást meg kellene szüntetni, az ítéltábla nem észlelt.

[30] Mindezekre figyelemmel a vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű, a Btk. 2.§ (1) bekezdése alapján főszabály szerint irányadó elkövetéskori Btk. alkalmazása és annak alkalmazásával a vádlott terhére rótt bűncselekmények minősítése is mindenben megfelel az anyagi jog szabályainak azzal, hogy az ítélet indokolása 44. bekezdésében a bűncselekmény megnevezése és a megjelölt jogszabályhely körében, továbbá a 44. és 45. bekezdésben a hivatkozott tényállásrészek megjelölésében tapasztalható nyilvánvaló elírásokat a másodfokú bíróság a Be. 453.§ (1) és (6) bekezdése alapján kijavítja és a 44. bekezdésben a III.2. tényállásrészre hivatkozással 2 rendbeli, a Btk. 160.§ (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészülete büntettének megvalósítására, míg a 45. bekezdésben a vádlott III.1. tényállásrészben foglalt cselekvőségére utal.

[31] A Btk. 194.§ (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértése büntettének minősítése helytálló, azt a védelem sem vitatta. Az ítéltábla álláspontja szerint nem tévedett a törvényszék a terhelt terhére rótt élet elleni bűncselekmények minősítése során sem. A Btk. 11.§ (1) bekezdése szerint, ha e törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik. A Btk. 160.§ (3) bekezdése az emberölés előkészületét büntetni rendeli. Az irányadó tényállás rögzíti, hogy a vádlott elhatározta, hogy kioltja felesége tanút és tanút

életét, ennek érdekében magához vett egy tört és egy kést, majd azokat a hátizsákjába rejtve a keresésükre indult. (BKT 11.B.46/2024/24.sz. ítélet 29. és 30. pont) E magatartás az elkövetéshez szükséges feltételek biztosításának feleltethető meg. Ezen túlmenően a vádlott több személlyel, így tanú6, tanú2val, de tanú1 sértettel kifejezetten közölte is a sértettek megölésére irányuló szándékát. Amint arra a Kúria a 3/2019. számú Büntető jogegységi határozata VII. pontjában a gondolatközlés büntetendőségével kapcsolatban rámutatott, a törvény a külsőleg, kívül világban felismerhető jogsértésekre korlátozott. A gondolat, amíg nem fejeződik ki – ekként nem nyilvánul meg akaratlagosan, mint a kifejtett magatartás vezérlője, illetve tartalma –, addig nem ítéltető meg, nem számon kérhető. Ehhez képest, ha a gondolat a kívül világba már mint akaratlagos megnyilatkozás lép, ez alapvetően kétféle módon – a már említett szerint – verbálisan vagy fizikálisan történhet. Ez pedig már olyan cselekvés, ami a törvényi feltételek megléte esetében cselekmény, s ennek folytán elkövetési magatartás is lehet. Bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánítása is alkalmas lehet az előkészület megállapítására. A büntetőjogi felelősség feltétele a szándék, az elhatározás komolysága, mely alapos vizsgálatot igényel: „a nyilvánvalóan komolytalan, viccelődő, közveszély bekövetkezését „jósoló” valótlan tényállítások bűncselekményt nem valósíthatnak meg, azonban ezt nem a fenyegető szubjektuma alapján – hogy mennyiben szánta viccesnek, vagy komolytalannak a kijelentését –, hanem az ezt észlelő személy szempontjából kell vizsgálni” (Kúria Bfv.III.157/2017/5.). A Legfelsőbb Bíróság egy eseti döntésében leszögezte: emberölés büntettének előkészülete csak akkor állapítható meg, ha a terheltben a sértett megölésére a konkrét szándék kialakult. A fenyegetőző, tipikusan garázda kijelentések így nem szolgálhatnak alapul olyan következtetésre, hogy a terheltben konkrét ölésre irányuló szándék alakult ki (BH 1975.154.). A gondolatközlés konkrét, ha az elkövető a véghezvitel módját, a célba vett személyek körét meghatározza.

[32] Az irányadó tényállásban rögzített terhelti cselekvőseget e szempontok szerint vizsgálva megállapítható, hogy vádlott mind a véghezvitel módját, mind a célba vett személyek körét meghatározta, a végrehajtáshoz szükséges eszközt magához vette, azzal a sértettek keresésére indult, miközben szándékát több személy tudomására is hozta. Mindezekből a másodfokú bíróság szerint is csak arra vonható következtetés, hogy az adott élethelyzetben és időpontban a vádlottban tanú1 és tanú5 megölésének szándéka valóban kialakult, kijelentései komolytalan fenyegetőzésként nem értékelhetők. Mindezt igazolja az is, hogy szándékához fia könyörgése ellenére is ragaszkodott, magatartása pedig az azt észlelő személyeket is cselekvésre ösztönözték. (egyebek mellett tanú4 a rendőrséghez fordult, tanú2 édesanyját hívta) E cselekmények emberölés előkészületének büntetteként történt minősítése tehát törvényes. A rendbeliségre utalás az 5/1999. Büntető jogegységi határozatban kifejtetteknek megfelelően, a sértettek számához igazodóan szintén helytálló.

[33] A Btk. 79. §-a értelmében a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el, a Btk. 80. § (1) bekezdése szerint pedig a büntetést a büntető törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[34] Ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban és mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni.

Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[35] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a törvényszék alapvetően helyesen tárta fel azzal, hogy a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés nem a büntetlen előélet súlyát csökkentő, hanem önálló súlyosító körülmény. (56/2007. BK. vélemény II/2. pont) Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a vádlott terhére a III/1. tényállás esetében az önhibából eredő ittas állapotát továbbá azt, hogy a bűncselekményeket részben a közeli hozzátartozó, a házastársa, gyermekei anyja sérelmére követte el. Értékelés nélkül hagyta azonban a vádlott cselekmény megbánását kifejező komoly öngyilkossági kísérletét, miközben az igazságügyi pszichológus szakértő bűnisméltés veszélyét valószínűsítő véleményének – bár azt a bünteteskiszabási körülmények körében maga sem nevesítette – a szabadságvesztés mértékét meghatározó jelentőséget tulajdonított. A büntetés azonban következmény. Természeténél fogva alapja kizárólag múltbeli tény (tett, magatartás, életvitel stb.), illetve az azokból a terhelt személyében rejlő társadalomra veszélyességre vont következtetés lehet. Feltételezésen nem alapulhat, lehetséges jövőbeli eseményhez nem kapcsolódhat. A pszichológus szakértő teszteken alapuló azon megállapítása, miszerint tartani lehet attól, hogy a jövőben személy elleni erőszakos bűncselekményeket fog elkövetni ekként a büntetés kiszabása szempontjából közömbös. Az ítéltábla erre figyelemmel az indokolás 61. pontjában írtakat teljes egészében kirekeszti. Ehelyett azt rögzíti, hogy a jelenleg életkor vádlott a büntető törvénnyel összeütközésbe dátum év tavaszáig nem került, ezt megelőzően kifogástalan életvitelt folytatott. Mindebből és a cselekmény elkövetésének körülményeiből alapos következtetés vonható arra, hogy a cselekmények nem a személyében rejlő társadalomra veszélyesség magas fokára, hanem az aktuális élethelyzetéből fakadó kilátástalanságára, elkeseredettségére vezethetők vissza. Ezzel van összhangban megbánása, hibáinak belátása, öngyilkossági kísérlete, ahogyan ezt igazolja családi kapcsolatainak rendeződése, gyermekei bizalmának visszanyerése (egyik gyermeke a tulajdonát képező lakásban él, a másikkal közös vállalkozást tervez), határozott és reális jövőképe, az italozó életmóddal történő szakítás eltökélt szándéka. Mindezek alapján az előkészületi szakban rekedt élet elleni, illetve a személyi szabadságtól történő tényleges megfosztást rendkívül rövid ideig eredményező bűncselekmények miatt kiszabott, a középértéket is meghaladó, öt évi szabadságvesztés jelentősen eltúlzott, annak tartamát ezért a másodfokú bíróság – értékelve az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése óta történt időmúlást és azt is, hogy ez idő alatt a vádlott letartóztatásban volt – kettő évre enyhítette. A cselekmények jellegére, a hivatkozott súlyosító körülményekre – különösen a feleség sérelmére elkövetésre, és a többszörös halmazatra figyelemmel – ugyanakkor további enyhítésre, vagy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére az általános megelőzés követelménye érvényesülésének veszélyeztetése nélkül lehetőséget nem látott.

[36] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, továbbá a feltételes szabadságból történő kizárásra vonatkozó ítéleti rendelkezések a hivatkozott jogszabályhelyek mentén törvényesek, a Btk. 38.§ (6) bekezdésében írtak alkalmazásának alapja a kitartó szándékú, felfegyverkezve történt elkövetés mellett nem volt.

[37] A szabadságvesztés mértékének csökkentésére figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk. 61.§ (1) bekezdése alapján törvényesen és indokoltan alkalmazott közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát ugyancsak enyhítette és 3 évre mérsékelte.

[38] Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92.§ (1)-(2) bekezdésében írtakkal összhangban álló, helyesbítésre csak annyiban szorult, hogy a

vádlott dátum dátum1 napján még töltött őrizetben időt, ezért ezen őrizetben megkezdett nap – mint előzetes fogvatartásban töltött idő – a kiszabott szabadságvesztésbe ugyancsak beszámítandó. (BKKB számsor3 jkv.) Ezzel összhangban a bűnügyi felügyelet kezdő napja dátum dátum2 napjában került meghatározásra.

[39] A bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezések ténybeli és jogszabályi alapjukat tekintve is helyesek, azok kizárólag a végrehajthatóság megkönnyítése érdekében, a bűnjeljegyzék kapcsolódó adataival szorultak kiegészítésre.

[40] Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy a kiadni rendelt bűnjelek vonatkozásában az elsőfokú bíróság rendelkezése az érintettek Be. 321. § (5a) bekezdése szerinti figyelmeztetését nem tartalmazta, ezért azt pótolta.

[41] Terhelt1 vádlott személyi adatait – az abban bekövetkezett változásokra is figyelemmel – a kapcsolódó nyilvántartások adatai alapján a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette.

[42] Az ítéltábla a fenti indokokra figyelemmel – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen eljárva – a Budapest Környéki Törvényszék 11.B.46/2024/24. számú ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[43] A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

[44] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2025. május 15.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke/előadó

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

bíró

dr. Szabó Ágnes Petra s.k.

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2024. december 5. napján kelt 11.B.46/2024/24. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.9/2025/14. számú ítéletében írt változtatásokkal 2025. május 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. május 15.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

